

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กสมองพิการที่จัดให้กับผู้ดูแล

ผู้เขียน นางงามพันธุ์ ชิตมินทร์

ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์อ่อนก ช้างน้อย

กรรมการ

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะศึกษาผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กสมองพิการ และผลของการใช้โปรแกรมต่อผู้ดูแล ด้านทักษะการดูแลเด็ก ทักษะความสามารถในการดูแลเด็กด้วยตนเอง และความตระหนักต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กของผู้ดูแล โดยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองควบคู่กับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการดำเนินการอบรมตามโปรแกรมที่สร้างขึ้น รวมทั้งการศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลได้กระทำควบคู่ไปกับการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากนั้นนำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ เชื่อมโยงตีความและสร้างข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กสมองพิการที่สร้างขึ้นนี้มีเนื้อหาค่อนข้างมีความเฉพาะทางการแพทย์ และเป็นด้านฝึกปฏิบัติมากกว่าบรรยาย ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ประโยชน์กับเด็กสมองพิการประเภทที่ผู้ดูแลดูแลอยู่ได้จริง และเนื่องจากผู้ดูแลส่วนใหญ่ที่มาเข้าร่วมโปรแกรมมีพื้นฐานความรู้ระดับประถมศึกษา เนื้อหาครอบคลุมเฉพาะด้านของปัญหาแบบองค์รวมของเด็กสมองพิการที่ผู้ดูแลดูแลอยู่ และเน้นการปฏิบัติมากกว่าบรรยาย ส่วนด้านเทคนิคการถ่ายทอด สามารถดำเนินการได้เหมาะสมและสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้สนุกสนาน น่าสนใจ มีสื่อการสอนหลากหลาย ทำให้ผู้ดูแลสามารถเข้าใจได้ง่าย และนำมาปฏิบัติต่อการดูแลเด็กสมองพิการได้จริง ส่วนผลของการทดลองใช้โปรแกรมกับกลุ่มเป้าหมายแล้ว พบว่า ผู้ดูแลมีทักษะการดูแลเด็ก สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้กับเด็กที่บ้านได้ และกระบวนการอบรมมีส่วน

สร้างทัศนคติที่ดีต่อเด็กสมองพิการ เนื่องจากผู้ดูแลได้ทราบอนาคตของเด็กสมองพิการรายอื่น ๆ ทำให้มีกำลังใจในการดูแลเด็ก และเข้าใจปัญหาของการที่มีเด็กสมองพิการในครอบครัวมากขึ้น ผู้ดูแลมีความสามารถในการดูแลเด็กด้วยตนเอง เนื่องจากมั่นใจและมีความรู้มากขึ้น แต่ยังต้องการคำปรึกษาแนะนำจากวิชาชีพ เจ้าหน้าที่อยู่ ส่วนความตระหนักต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กจากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผู้ดูแลเกิดความตระหนัก เนื่องจากผู้ดูแลมีความรัก เอาใจใส่ ผูกพัน และมีการรับรู้ถึงสภาพภาระของตอนที่เกิดขึ้น ต่อการต้องรับผิดชอบเด็กสมองพิการ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ผู้ดูแลทั้งหมดตระหนักดี เพราะต้องการช่วยเหลือทั้งเด็กและตัวเองด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effect of Cerebral Palsy Rehabilitation Program Provided
to Care Takers

Author Mrs. Ngamphun Chitmin

Degree Master of Education (Health Promotion)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Manus Yodcome Chairperson

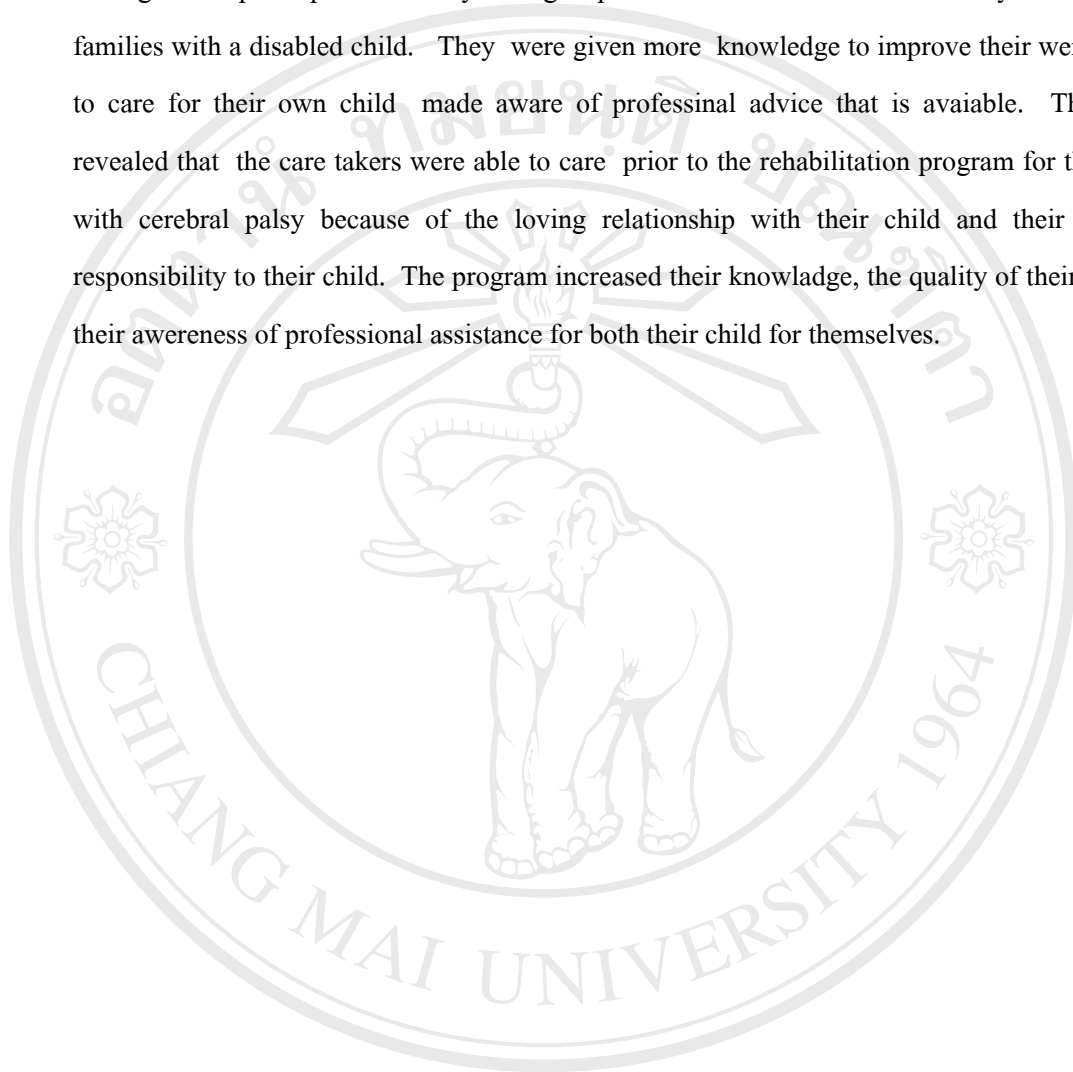
Assoc. Prof. Anek Changnoi Member

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the effect of a Cerebral Palsy Rehabilitation Program and the effect of this Cerebral Palsy Rehabilitation Program on the care taker in terms of skill, attitude, ability to take care of themselves and awareness of the rehabilitation child with cerebral palsy. The research used a qualitative approach and a semi-experimental method, data was collected through indepth interviews, focus group discussion ,non-participatory observation technique and a seminar about the Cerebral Palsy Rehabilitation Program on the care taker including related documentary reviewed. Data analysis and verification proceeded side by side with field data collection. Subsequently, collected data was classified, integrated, interpreted, and generalized.

The results concerning the that Cerebral Palsy Rehabilitation Program revealed that the content was specialized medicine and practice had greater effect than a lecture. Almost all the care takers had an education level to primary school, but could apply knowledge learned for only their own child, they could not use the new knowledge and apply it generally to other children with cerebral palsy, due to the brevity of the course. This program was fun interesting, used many types of equipment and was easy to understand. Continuous practice at home was encouraged. The results revealed that the effect of the Cerebral Palsy Rehabilitation Program on the care takers was improve skill but that they could apply knowledge for use only with their

own child at home. The attitudes of care takers improved from the process of the seminar, they were given hope empowerment by seeing improvement in other children and by meeting other families with a disabled child. They were given more knowledge to improve their were ability to care for their own child made aware of professional advice that is available. The results revealed that the care takers were able to care prior to the rehabilitation program for their child with cerebral palsy because of the loving relationship with their child and their sense of responsibility to their child. The program increased their knowledge, the quality of their care and their awereness of professional assistance for both their child for themselves.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved